Raftul
Denisei

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

CHO NAM-JOO

DE DRAGUL NADIEI COMĂNECI

Traducere din coreeană și note de
Diana Yüksel

HUMANITAS
fiction

Redactor: Raluca Popescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Radu Dobreci, Veronica Dinu

Tipărit la Livco Design

CHO NAM-JOO
KOMANECHIREUL WUIHAYEO
Copyright © 2016 by Cho Nam-joo
All rights reserved.
Originally published in Korean by EunHaeng NaMu Publishing Co., Ltd.
Published by arrangement with The Grayhawk Agency Ltd.,
through Simona Kessler & Associates Agency SRL.

© HUMANITAS FICTION, 2026,
pentru prezenta versiune în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CHO, NAM-JOO
De dragul Nadiei Comăneci / Cho Nam-Joo; trad. din coreeană
și note de Diana Yüksel. – București: Humanitas Fiction, 2026
ISBN 978-606-097-827-5
I. Yüksel, Diana (trad.; note)
821.531

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723.684.194

Trece și asta

Cât de înșelătoare poate fi memoria! Uneori reușește să te facă să privești cu nostalgie sărăcia lucie din perioada copilăriei. Asta pentru că aparține trecutului. Poți să te amuzi discutând despre lucruri de demult, poți să le ierți, poți să le împachetezi și să le pui bine în raftul cu amintiri. Dar, dacă ți s-ar cere să te întorci în trecut, cu siguranță te-ai îngrozi. Desigur, în cazul meu, nu se poate spune că am scăpat de sărăcie. Nu se scapă așa ușor. Cel puțin cunoscuții mei sunt toți săraci și așa au fost mereu. Din păcate, și familia mea se numără printre ei. Am trecut prin momente dificile, chiar dacă acum parcă reușim să ne mai tragem sufletul.

Cât de strâmbă e judecata omului! Uneori suntem înclinați să credem că schimbările de la nivel colectiv ni se aplică și individual. Cine știe? După ce trece puțin timp, prezentul de acum o să ni se pară „și mai împovărat“ sau, dimpotrivă, ni-l vom

aminti ca pe o perioadă în care „ne-a fost ceva mai bine“. În orice caz, și momentul aceasta va deveni în viitor „ceva din trecut“.

Se spune că era odată un rege, nu-mi mai amintesc exact dacă în Persia ori în țările arabe, în orice caz, în Orientul Apropiat, foarte capricios și care pleca ușor urechea la orice. Într-o zi, le-a poruncit supușilor să îi mestereasc un obiect care să pună frâu bucuriei când se bucura și să îndulcească tristețea atunci când se întrista. „Rege nesăbuit!“ se tânguiau dregătorii, perpelindu-se și neputând să pună geană pe geană toată noaptea. În cele din urmă, i-au dăruit regelui un inel inscripționat astfel: „Trece și asta“.

În ultima vreme se întâmplă să simt constant bucurie. Și-atunci îmi spun că are să treacă și asta. Așa cum, dacă mă întristez uneori, mă gândesc că și asta are să treacă.

Se spune că viața e împărțită în șapte acte, dar a mea nu e suficient de plină încât să-mi iasă atâtea părți. Poate cel mult trei. Dacă primul act mi l-am petrecut în calicimea Seulului, în al doilea, care stă să înceapă, voi avansa spre pătura inferioară a clasei de mijloc dintr-o suburbie a capitalei. N-a mai rămas mult din acest prim act, monoton și nesfârșit. Doar noaptea asta să mai treacă și-am să părăsesc casa în care am petrecut aproape patruzeci de ani, din clipa în care m-am născut și până acum.

Îmi aranjez lucrurile încet-încet. E casa mea, în care mi-am petrecut treizeci și șase de ani din viață, camera mea, de când aveam opt ani, cu toate cotloanele pline de praf, de amintiri și secrete.

Am deschis toate sertarele biroului, pe care îl folosesc atât pe post de măsuță de machiaj, cât și de comodă. În partea din spate a sertarelor, unde ajung mai greu, sunt toate elasticele negre de păr, care dispar întruna deși cumpăr mereu unele noi, agrafele, luciul de buze și rimelul albastru. Într-o vreme era la modă rimelul mov, albastru sau verde. M-am hotărât cu greu să-mi cumpăr și eu unul și l-am aplicat cu grijă, dar arătam de parcă aș fi avut vânătăi la ochi, așa că a doua oară nu l-am mai folosit. Aici era… Credeam că l-am aruncat. Încerc din răsputeri să-l deschid, dar capacul e înțepenit.

Pe etajera de deasupra biroului sunt câteva romane cu cotoarele decolorate, caiete cu spirală, cu o fată cu părul lung pe copertă – circulau niște zvonuri cum că modelul era o tânără din Japonia care suferea de leucemie – și albumul de la absolvirea liceului. Iau o carte și încep să o răsfoiesc. Praful se ridică dintre pagini ca un fum gros de țigară și din carte cad două bilete de autobuz expirate.

Lângă birou e o comodă cu trei sertare în care țin lenjeria de pat. Are lipit pe ea un abțibild cât o monedă, cu o jumătate ruptă și cealaltă ștearsă. E un personaj de desene animate care îmi plăcea în copilărie. Un animăluț imaginar cu blană galbenă, ca o

mătură. Cum era? *Ia-mă cu racheta-n Cosmos/ Eu să fiu prințesă-aș vrea/ Îndeplinește-ne dorințele așa!* Asta e! Samia-don! Spiridușul Samia-don care îndeplinea câte o dorință pe zi! Pe-atunci aveam o grămadă de dorințe. Dacă m-ar întreba cineva acum ce îmi doresc, nu cred că aș fi în stare să răspund pe loc. Dorința mea la treizeci și șase de ani e să… E să…

M-am opintit să deschid fereastra cu rama mâncată de rugină ca să privesc spre cer, dar, din pricina clădirii cu trei etaje de alături, văd doar o fantă triunghiulară, cât o palmă. Îmi scapă o lacrimă. Am dreptul doar la o fărâmă de cer, de contemplare, de speranță. Cine mai știe cât am mâncat și cât am defecat în casa asta, câte înjurături am încasat.

E o viață cotidiană ca a oricărui om obișnuit, fără nimic sublim sau memorabil, și totuși, fiecare clipă îmi pare neprețuită.

O iarnă cumplită

Deodată mi s-a întunecat privirea și un lichid cald mi s-a prelins pe buze.

— Mani! Îți curge sânge din nas!

Auzind-o pe Hyeseon, fetele au făcut ochii mari și s-au adunat în fugă. Am plescăit din buze. Simțeam un gust sărat, ca de pește. Mi-am dus mâna la nas și am verificat. Sânge. Chiar îmi curgea sânge din nas.

Jumi, în casa căreia ne aflam, a adus repede un sul de hârtie igienică. Era aspră, ca aceea de care foloseam și noi acasă. Jumi mi-a îndesat o bucată de hârtie în nară și, fără să mă prevină, m-a tras de coadă ca să las capul pe spate. Fără să vreau, mi-a scăpat un horcăit scurt. Am închis ușor ochii. Sângele îmi picura acum în gât. Era octombrie 1988 și îmi curgea sânge din nas pentru prima dată. Razele soarelui îmi atingeau portocalii pleoapele închise, vocile fetelor care sporovăiau s-au transformat într-un vacarm

ce-mi răsuna în urechi, pentru ca apoi să se îndepărteze treptat. Parcă eram într-un vis. Cu fiecare înghițitură îmi înghițeam și sângele.

— Pfff! Hahaha! a pufnit cineva în râs. Și-atunci, ca la comandă, toate fetele au început să râdă în hohote. Nimeni nu-și mai făcea griji pentru mine.

Șeulul iese în lume și lumea se mută la Șeul!

Îmi revin în minte vocea și pronunția crainicului, liniștea statică din jur și uralele care au izbucnit după aceea. Aveam nouă ani. Au trecut aproape treizeci de ani de atunci, dar așa a fost. Îmi amintesc bine. Asta pentru că în timp ce urmăream ceremonia de deschidere a Jocurilor Olimpice, inima îmi bătea să-mi spargă pieptul de dragul unui băiat, pentru prima dată în viață.

Era cu un an mai mic decât mine. Purta echipament sportiv cu tricou și pantaloni scurți de un alb strălucitor și o șepcuță cu cozoroc roz, foarte simpatică. A traversat în pas vioi gazonul verde-crud și, despicându-mi în două cele douăzeci și patru de coaste, mi-a intrat drept în inimă. Băiețelul cu cercul! Atunci a început interesul meu pentru bărbați mai tineri.

Era înainte de unificarea Germaniei și încă mai exista Uniunea Sovietică. Lumea era împărțită în două tabere care nu se acceptau reciproc. Țările din Occident boicotaseră Jocurile Olimpice de la Moscova, iar țările din Estul Europei pe cele de la Los

Angeles. Așa că, după aceste jocuri olimpice înjumătățite, la Seul s-a înregistrat cel mai mare număr de țări participante din istorie. A fost o ediție de un succes răsunător, iar toamna anului 1988 a fost chiar mai fierbinte decât vara.

Îmi amintesc mulți sportivi de-atunci. Rivalii Carl Lewis și Ben Johnson, perechea fantastică Yang Young-ja-Hyun Jung-hwa la tenis de masă, atleta Florence Griffith Joyner cu manichiura ei multicoloră și pletele în vânt și mai ales gimnastele Elena Șușunova și Daniela Silivaș, cele mai apropiate de vârsta mea. Jocurile Olimpice s-au încheiat cu un spectacol impresionant de focuri de artificii într-o noapte de octombrie, dar entuziasmul nostru n-a scăzut câtuși de puțin.

După școală, ne adunam toate prietenele la una dintre noi, cea ai cărei părinți nu erau acasă, și făceam gimnastică, dacă se poate numi astfel. Când începeam, ne dădeam jos fustele și rămâneam toate în ciorapii-pantalon albi, de școală. Dacă purtam pantaloni, îi scoteam și rămâneam în izmene, dar astea nu se mulau atât de bine pe corp. Iarna, când eram înfofolite în trei straturi de haine, inclusiv izmene de lână, ne scădea automat punctajul la partea artistică. De aceea Hyeseon își dădea jos și izmenele și rămânea doar în chiloți, chiar și în miezul iernii.

Ea era, de regulă, cea mai bună la orice joc. Când jucam elasticul, Hyeseon niciodată nu era prima care să calce din greșeală pe el. Oricât de obosită ar